

Meszlen középkori temploma

2009 július 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Vas megye nyugati szélén, az Alpokalja és a Répce mente közt fekszik az apró, alig háromszáz lelkes, egyetlen utcás falu, Meszlen. A község neve inkább az innen ered? ?si Meszlényi család híre által cseng ismer?sen: a nemesi família 1440 körül a település birtokosa, egyik vitéz tagja, Ambrus a mohácsi csatatéren esett el; a kései leszármazottak közül Meszlényi Terézia Kossuth Lajos felesége, Rudolf nev? bátyja Kossuth Zsuzsanna férje volt. A minket most érdekl? Sz?z Mária-plébániatemplom története azonban sokkal régebbr?l ered. A Burgenlandi Okmánytár szerint els? ízben 1255-ben említett „Mezlen” a kora középkorban a gy?ri egyházmegye tulajdonaként szerepelt; férfi lakóinak a püspökség zászlaja alatt kellett hadba vonulniok. A település közepén álló templom csak 1430-ban bukkan fel oklevélben, de az utóbbi évtizedekben feltárt részletei alapján már bizonyosan elkészült a XIII. század felére. Alaprajzát az teszi érdekessé, hogy egyetlen, szentélysz?kület nélküli hajójához észak fel?l egy kicsiny – félköríves záródású kápolnára emlékeztet? formájú – mellékszentély kapcsolódik. Meszlenr?l a korábbi m?emlékjegyzék úgy ír, mintha e kis XIII. századi szentélyhez épült volna az újabb kori templom, s?t egy sokáig mell?zött kit?n? régész, Fettich Nándor régebbi feltevése szerint a templom eredetileg román kori rotunda – kerek templom – lehetett.

A plébániatemplomot több újkori átépítés után 1974-ben renoválták, majd az 1991–95 között folyt m?emléki helyreállítás, illetve az ahhoz kapcsolódó régészeti feltárás tisztázta az épület majd nyolc évszázados történetét. Eszerint a hajó nyugati szakasza és a homlokzata fölé magasodó torony az 1200-as évek közepér?l származik. A tornyon egymás fölött látható két, valamint a feltárt déli oldalfalon egy vonalban lév? három tölcsérablak, a köréjük szerkesztett árkádsor és a magas lábazati párkányig lefutó falsávok bontakoztak ki a jellegzetesen dunántúli, román stílusú téglaarchitektúrából. A díszes bejárat már nem egykorú a homlokzattal: a pompás, oszlopbélletes, faragott vállköves kapuzat enyhe csúcsíve már a következ? évszázad gótikájára vall. Az ett?l keletre álló épületrész a kés?bbi b?vítések formajegyeit mutatja: a szentély szabálytalan nyolcszög három oldalával záródik. A keleti végfal kis ablakában gótikus k?kereszt t?nik fel, alighanem másodlagosan odahelyezve.

Az 1536-ban és 54-ben plébániaként szerepl? templom 1592-ben a protestánsok kezére került. Egy kereken száz évvel kés?bbi egyház-látogatási jegyz?könyv tanúsága szerint az épületet megosztva használták a hívek: az evangélikusok az északi szentélykápolnában tartottak istentiszteletet. A XVIII. században visszakapott épületben a katolikusok barokk f?oltárt készíttettek (1720 körül), majd 1754-ben újraboltoztatták a szentélyt. A kis kápolnát ekkor alakították át sekrestyévé.

A gondosan helyreállított templom mellett könnyen elhalad a K?szeg vagy Szombathely felé utazó anélkül, hogy észrevenné a román kori részleteket és a ritka szép kora gótikus kaput. Pedig még a m?emlék épület körül álló, gyönyör? öreg hársfák is megérdemlik elismer? figyelmünket.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló